

Sygn. akt III KK 443/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący)

SSN Andrzej Ryński (sprawozdawca)

SSN Jacek Sobczak

Protokolant Anna Korzeniecka - Plewka

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 10 grudnia 2015 r., bez udziału stron, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w sprawie **R. B.**

ukaranego z art. 92a k.w.

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich, na korzyść ukaranego od wyroku Sądu Rejonowego w Grójcu z dnia 17 maja 2012 r., sygn. akt II W 591/12,

I. uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w. umarza postępowanie przeciwko R. B.;

II. kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa ,

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Grójcu z dnia 17 maja 2012 r. (sygn. akt II W 591/12) R. B. został uznany winnym tego, że w dniu 13 października 2011 r. o godz. 13:38:26 w miejscowości K. samochodem marki M. o nr rej. [...] przekroczył dozwoloną prędkość obowiązującą na obszarze

zabudowanym (50 km/h) o 24 km/h jadąc z prędkością 74 km/h, tj. o wykroczenia z art. 92a k.w. i za to na podstawie powołanego przepisu oraz art. 24 § 1 i § 3 k.w. wymierzono mu karę grzywny w wysokości 200 zł. Wyrok ten nie został zaskarżony i uprawomocnił się w dniu 14 września 2012 r. (k. 22 v).

Od powyższego wyroku kasację wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich, który na podstawie art. 111 k.p.w. wyrokowi temu zarzucił rażące i mogące mieć istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa procesowego, to jest art. 93 § 2 k.p.w., polegające na przyjęciu, że okoliczności przypisanego ukaranemu czynu i jego wina nie budzą wątpliwości, podczas gdy w świetle dowodów dołączonych do wniosku o ukaranie, zarówno wina, jak i okoliczności czynu zarzucanego obwinionemu budziły poważne wątpliwości, co powinno skutkować skierowaniem sprawy do rozpoznania na rozprawie i wyjaśnieniem wszystkich istotnych dla merytorycznego rozstrzygnięcia okoliczności.

Podnosząc ten zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania, wobec ustania karalności zarzucanego czynu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i podlega uwzględnieniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w. Doszło bowiem do rażącego naruszenia art. 93 § 2 k.p.w., które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 111 k.p.w.). Słusznie skarżący zarzucił, że nie zostały spełnione wskazane w tym przepisie warunki do wydania wyroku nakazowego. Przepis ten wymaga, aby okoliczności czynu i wina obwinionego nie budziły wątpliwości, a zatem odwołuje się do określonego poziomu materiału dowodowego, który jest oczywisty i jednoznaczny dla poczynienia tego rodzaju ustaleń, chociaż nie musi być oparty na przyznaniu się obwinionego. Użyte w art. 93 § 2 k.p.w. określenie „wina” ma tu autonomiczne znaczenie i obejmuje zarówno winę w znaczeniu procesowym, czyli sprawstwo (art. 5 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 k.p.w.), jak i całokształt przesłanek przypisania odpowiedzialności za wykroczenie przewidzianych w prawie materialnym - art. 1 § 1 i 2 k.w (zob. wyrok SN z dnia 30 października 2013 r., II KK 281/13, LEX nr 1389008).

W rozpoznawanej sprawie wina obwinionego budzi jednak wątpliwości, zważywszy że w ogóle nie składał wyjaśnień (nie był przesłuchiwany w trybie art.

54 § 6 k.p.w., ani nie nadesłał wyjaśnień w trybie § 7 art. 54 k.p.w.). Brak jest nadto innych dowodów, które by w sposób jednoznaczny wskazywały, że R. B. dopuścił się wykroczenia drogowego w dniu 13 października 2011 r. o godz. 13:38:26, w miejscowości K., samochodem marki M. o nr rej. [...], przypisanego mu przez Sąd Rejonowy w Grójcu w zaskarżonym wyroku nakazowym. Sąd orzekający w tej sprawie z nieznanych przyczyn nie zwrócił uwagi, że zgromadzone w aktach dowody z dokumentów zawierają dane, dotyczące innego wykroczenia drogowego popełnionego pojazdem marki M. o nr rej. [...] (k.7-14). W aktach zamieszczono m. in. zdjęcie z fotoradaru, oświadczenie J. L. wskazujące na R. B. jako sprawcę odnotowanego przez fotoradar przekroczenia dopuszczalnej prędkości, które odnoszą się do wykroczenia popełnionego w miejscowości K., w dniu 3 października 2011 r., godz. 12:21:37.

Treść zarzutu zawartego we wniosku o ukaranie R. B., który określa granice rozpoznania sprawy w ramach konkretnego zdarzenia historycznego w zestawieniu z wymową dołączonych do akt dowodów, prowadzi do jedyne i koniecznego wniosku, że nie zostały spełnione przesłanki z art. 93 § 2 k.p.w. do wydania wyroku nakazowego. W tej sytuacji Sąd Rejonowy był zobligowany skierować sprawę na rozprawę i przeprowadzić postępowanie dowodowe, celem wyjaśnienia wszystkich okoliczności istotnych dla finalnego rozstrzygnięcia.

Dlatego też, kasację Rzecznika Praw Obywatelskich od zaskarżonego wyroku nakazowego należy uznać za oczywiście zasadną, bowiem przypisanie R. B. w tym wyroku czynu nie miało żadnego oparcia w dołączonym do wniosku o ukaranie materiale dowodowym, który dotyczył wykroczenia popełnionego w innym czasie i miejscu.

Nadmienić także należy, że w sprawie doszło już do przedawnienia orzekania. Zgodnie bowiem z art. 45 § 1 k.w., karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok, a jeżeli w tym okresie wszczęto postępowanie, karalność wykroczenia ustaje z upływem 2 lat od popełnienia czynu. Z akt niniejszej sprawy wynika, że do popełnienia zarzucanego obwinionemu czynu miało dojść w dniu 13 października 2011 r., tym samym upłynął już dwuletni okres przedawnienia wskazany w zdaniu drugim przywołanego przepisu. Przepis art. 45 § 2 k.w. przewiduje co prawda, że w razie uchylecia prawomocnego rozstrzygnięcia,

przedawnienie biegnie od daty uchylenia rozstrzygnięcia, jednakże - jak wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego - tylko wtedy, gdy w dacie uchylenia orzeczenia nie upłynął jeszcze okres przedawnienia karalności (zob. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2002 r., I KZP 15/02, OSNKW 2002, nr 7-8, poz. 49; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2012 r., II KK 219/12, LEX nr 1220803).

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, po uchyleniu zaskarżonego wyroku, na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. umorzył postępowanie w sprawie, a kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa (art. 118 § 2 k.p.w.).